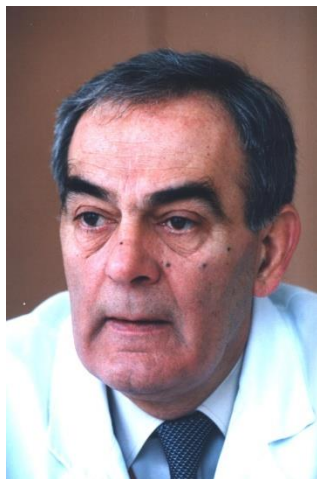

Проф. др Милош Банићевић
(Грахово, 1939 - Београд, 2020)

Председник Удружења педијатара Србије и Црне Горе/Удружења педијатара Србије, 2002-2010.

Рођен је 17. маја 1939. године у Грахову, Никшић. Гимназију је завршио 1958. године у Врбасу као најбољи ученик у својој генерацији. Медицински факултет у Београду је уписао 1958. године, а дипломирао у јануару 1963. године. После завршеног лекарског стажа, у јуну 1965. године запослио се у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије где је, као млад лекар, прва искуства из дечје медицине стицао у истуреним теренским амбулантама Новог Београда.

Специјализацију из педијатрије је почео јуна 1966. године. Специјалистички испит је положио пред комисијом Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије у децембру 1970. године. Већ током специјализације определио се за област педијатријске ендокринологије када је објавио и своје прве стручне радове. Као специјалиста ступа у Службу за ендокринологију којом је руководио од 1989. до 1995. године.

Током 1975/76. године провео је шест месеци на стручном усавршавању у John Hopkins Hospital, Endocrinology Clinic, Baltimore, USA као и у School of Medicine, Department of Pediatric Endocrinology, Syracuse, USA.

Магистарску тезу из ендокринологије је одбранио децембра 1976. године. Докторске студије је обавио у периоду од 1979. до 1984. године, а докторску дисертацију „Рано откривање конгениталног хипотироидизма код новорођенчади“ одбранио је 1984. године на Медицинском факултету у Београду.

У звање асистента на предмету Педијатрија изабран је 1977. године, у звање доцента 1985, у звање ванредног професора 1990, а у звање редовног професора 1995. године.

Професор Милош Банићевић је објавио више од 150 радова у рецензираним домаћим и страним часописима и више поглавља у уџбеницима педијатрије. Главни је уредник више монографија и књига из области педијатрије, педијатријске ендокринологије, репродуктивног здравља младих, организације и финансирања система здравствене заштите, планирања породице и демографије.

Ментор је у неколико десетина субспецијалистичких, магистарских и докторских теза. Скоро две деценије био је председник комисије за полагање специјалистичког испита из педијатрије и стални члан комисија за полагање усмених магистарских, односно субспецијалистичких испита из ендокринологије.

Од самог почетка лекарског рада, др Милош Банићевић се истицао као савестан и вредан лекар, увек спреман да помогне болесној деци и њиховим родитељима. Показивао је редак таленат за клинички рад који је обављао са необичном лакоћом и изванредном прецизношћу. Млади лекари су често били у прилици да др Банићевић препознаје децу са неким од ретких клиничких синдрома које би и сам по први пут видео. Стручне радове је писао са лакоћом и као ретко добар зналац српског језика и језика медицинске струке. И настрожији рецензенти нису успевали да пронађу грешке или недостатке у његовим текстовима.

Неколико деценија стручног и научног рада је посветио развоју педијатријске ендокринологије у нашој земљи. Као поборник тимског клиничког рада развијао је сарадњу са стручњацима из свих додирних области. Имао је редак таленат да благовремено процени вредна научна достигнућа из медицине.

Захваљујући професору Милошу Банићевићу Србија је 1983. године постала једна од првих европских земаља у којој је организован и у праксу уведен програм скрининга конгениталног хипотироидизма код новорођенчади. У рутинску медицинску праксу је увео биохемијску дијагностику недостатка хормона раста и конгениталне адреналне

хиперплазије. Међу првима је у нашој земљи применио биосинтетски хумани хормон раста у лечењу деце са хипопитуитаризмом. Залагањем професора Банићевића основано је Одељење за едукацију, лечење и рехабилитацију деце и омладине са хроничним обољењима у Специјалној болници *Буковичка бања* у Аранђеловцу, 1989. године. Препознајући растућу преваленцију прекомерне телесне масе и гојазности код деце и адолесцената, професор Банићевић са групом сарадника организује мултидисциплинарни програм „Превенција и лечење гојазности код деце и адолесцената у Србији“, у оквиру кога се формира и 2008. године почиње са радом *Центар за превенцију и лечење гојазности код деце и адолесцената* у Специјалној болници *Чигота* на Златибору.

Током целе професионалне каријере проф. Банићевић је био поборник и организатор обједињене социјализоване примарне здравствене заштите мајке и детета у Републици Србији, уз настојање да се здравствени програми ових група становништва финансирају првенствено и одвојено из буџета и других извора. Био је активни члан Републичке стручне комисије за здравствену заштиту мајке и детета од њеног оснивања (1977, са седиштем у Институту) и као тадашњи директор Института одлучујуће је допринео у креирању Програма здравствене заштите жена, деце, школске деце и студената, који је усвојен Уредбом Владе Републике Србије, 1995. године. На основу овог Програма, Стручно-медодолошког упутства за спровођење Уредбе и приручника *Примарна здравствена заштита мајке и детета*, професор Банићевић са тимом сарадника организује, уз подршку Уницефа, семинаре последипломске едукације лекара у примарној здравственој заштити (педијатара, гинеколога и лекара опште медицине), које је од 1997. до 2004. похађало око 1700 учесника из целе Србије.

Од октобра 1990. до маја 1999. године професор Банићевић био је директор Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије. И у томе најтежем периоду у нашој новијој историји, професор Банићевић се са несмањеном енергијом и пожртвовањем борио за свој идеал - очување концепта јединствене социјализоване здравствене заштите мајке и детета, а у оквиру Института се залагао за унапређење рада и развој свих служби и одељења, укључујући и оснивање нових садржаја делатности (Одсек за трансплантацију коштане сржи, генетичко саветовалиште и други). Одлуком Владе Републике Србије основан је у Институту Републички центар за планирање породице, 1993. године, а исте године Институт је добио статус референтне установе за здравствену заштиту деце и школске деце и за здравствену заштиту жена у вези са планирањем породице.

Значајно признање за рад и допринос професора Банићевића био је избор за министра здравља у Влади Републике Србије (фебруар-јун 1993.).

Посебну љубав професора Банићевића представљала су питања демографске политике, промоције репродуктивног здравља младих и планирања породице, на којима се свесрдно ангажовао дуже од двадесет година. Као иницијатор оснивања Републичког центра за планирање породице, а доцније и његов руководилац, од 1999. до пензионисања (2004) па и после тога, професор Банићевић је са ретко виђеним жаром радио на развијању савременог концепта планирања породице и заштите репродуктивног здравља, на стварању модела саветовалишта за репродуктивно здравље младих и његовом отелотворењу кроз мрежу саветовалишта у школским диспанзерима широм Србије, као и на креирању и реализацији семинара за унапређење знања и вештина у различитим сегментима рада на заштити репродуктивног здравља, уз издавање већег броја монографија, приручника за здравствене раднике, публикација за младе и „агитки“ дистрибуираних по домовима здравља у Србији.

Осим свега наведеног, професор Банићевић активно је учествовао у раду Педијатријске и Ендокринолошке секције Српског лекарског друштва, више пута је биран у руководства ових секција и добитник је повеље Српског лекарског друштва.

Допринос професора Банићевића, као председника Удружења педијатара Србије и Црне Горе односно Удружења педијатара Србије, са ове временске дистанце може се јасније сагледати. Одмах по избору (2002.) први задатак био му је да се Удружење нормативно уреди, будући да је и поред доброг и садржајног рада, било нерегистровано и без писаних аката. Нормативно устројство Удружења као правног лица и заступника интереса педијатара и заступника деце и омладине у питањима заштите здравља, омогућило је да се Удружење у стручној и општој јавности препозна као валидан и респектован стручни и друштвени чинилац. Осим тога, Удружење је већ 2003. године примљено у чланство Уније националних европских педијатријских друштава и удружења (УНЕПСА) и Међународног удружења педијатара (ИПА). Професор Банићевић је у оба ова удружења убрзо препознат као истински ангажован борац за права детета и био је биран у радна тела УНЕПСА и ИПА, уз наступе на конгресима и другим међународним скуповима. Тиме су и педијатри Србије постали активни учесници у заједничким напорима педијатара Европе и света за бољу здравствену заштиту деце и за учвршћење дигнитета педијатара и педијатријске струке.

Почетком овога века, када је у земљама у транзицији масовно дошло до истискивања педијатара из примарне здравствене заштите, педијатри Србије успели су, упркос огромним притисцима, да се изборе за очување постојећег модела и своје улоге и места у примарној здравственој заштити деце и омладине. Као учесници и сведоци те борбе, са сигурношћу можемо да тврдимо да је огроман напор професора Банићевића, поткрепљен необоривом аргументацијом, био од кључног значаја за исход те борбе.

Повеља Удружења педијатара Србије (2017.) за веома значајан допринос остварењу циљева Удружења у свим областима делатности симболичан је знак захвалности и признања педијатара Србије за све што је професор Банићевић својим огромним знањем, визионарством и делом учинио за боље здравље деце и за професију, придруживши се плејади великана наше педијатрије.

Проф. др Драган Здравковић

Проф. др Радован Богдановић